

FETE-UGT presenta al Departament les seves al·legacions a la Llei d'Educació de Catalunya

Perquè defensem el servei públic d'educació on tots els centres sostinguts amb fons públics tinguin els mateixos deures i obligacions en l'escolarització d'infants i joves.

Perquè volem que es garanteixi la gratuïtat dels ensenyaments obligatoris i s'avanci en la gratuïtat dels llibres de text.

Perquè volem l'homologació de les condicions de treball dels professionals del servei públic educatiu.

Perquè no podem admetre la desregularització de les condicions de treball dels docents de l'escola pública tal com preveu la llei sense passar per la negociació col·lectiva.

Al·legacions a l'avantprojecte de la Llei d'Educació de Catalunya

Servei públic educatiu

1. L'avantprojecte s'allunya en molts casos dels compromisos adquirits pel Govern de la Generalitat amb la societat civil en el Pacte Nacional per a l'Educació (en endavant, PNE). De vegades, perquè els articles de l'avantprojecte van molt més enllà del límits fixats al PNE, el qual, tot i reconeixent la necessitat de transformar i modernitzar el sistema educatiu de Catalunya, establia alhora un seguit de cauteles respecte a com hauria de fer-se aquesta modificació. Altres vegades, determinats preceptes clarament recollits al PNE no tenen cap contrapartida a l'articulat de l'avantprojecte o hi queden força desdibuixats.

Un clar exemple n'és el concepte de Servei Públic Educatiu, definit en el PNE com un «servei essencial de la comunitat, destinat a fer que l'educació escolar sigui accessible a tothom, sense distinció de cap classe, en condicions d'igualtat d'oportunitats, amb la garantia de regularitat i continuïtat, i amb l'adaptació progressiva als canvis socials».

En aquest sentit, els titulars públics i privats de tots els centres es comprometien a què el caràcter específic de cada centre no comporti, en cap cas, selecció de l'alumnat i a què la seva acció educativa sigui vàlida per a qualsevol família. En la pràctica, això requereix també la gratuïtat real i, per tant, les dotacions pressupostàries necessàries per a cobrir l'educació bàsica.

En tant que aquesta segona condició no es donés, es creava una fórmula transitòria que, més enllà del concert educatiu, estableix unes condicions pactades entre l'Administració i els titulars dels centres que voluntàriament vulguin subscriure-les: el contracte-programa.

Els contractes-programa, creats doncs en el PNE per fer efectiva la gratuïtat en els centres concertats, apareixen en l'avantprojecte clarament desdibuixats. S'entenen com un finançament extraordinari per assolir l'equitat i la qualitat (art. 178.2), així com per fer front a situacions molt concretes de centres concertats situats en entorns socio-econòmicament desfavorits (art. 31.6)

Entenem que la Llei ha de regular i generalitzar els contractes-programa, tal i com van ser definits en el PNE, per aconseguir una única xarxa de centres que conformin el servei públic educatiu, per assolir la gratuïtat real dels ensenyaments i l'equiparació de tots els centres sostinguts amb fons públics, tant pel que fa a les famílies com a les condicions de treball dels professionals de l'educació.

2. Un altre aspecte relacionat amb el finançament de l'educació, i que va ser recollit en el seu moment en el programa de govern del Govern de la Generalitat, és el de la gratuïtat dels llibres de text. L'avantprojecte no ho recull i fa només referència a ajuts per a l'adquisició.

3. Pel que fa a l'ordenació dels diferents nivells educatius, trobem clarament a faltar l'aposta decidida pel primer cicle de l'Educació Infantil (0-3 anys), amb la previsió de la creació de l'oferta de places suficients per fer front a la demanda real de les famílies, així com una garantia de finançament per fer-ne possible la gratuïtat.

4. La Formació Professional és un altre dels ensenyaments que l'avantprojecte no recull amb suficient concreció. Aspectes com la planificació estratègica de l'oferta formativa, la millora de les pràctiques en els centres de treball o les beques compensatòries són tractats de manera excessivament genèrica. Tenint en compte l'ampli debat social plantejat entorn l'FP i la coincidència temporal amb altres espais de concertació en els que la Formació Professional ha adquirit un destacat protagonisme, semblaria adient recollir els compromisos d'enxampar i donar un nou impuls estratègic a aquests estudis, en sintonia amb el que succeeix en d'altres països europeus.

5. L'aposta per incentivar i incrementar el percentatge de persones que cursen estudis postobligatoris (Batxillerat, FP, Formació per a les persones adultes) ha de quedar recollida a la futura llei de manera molt clara i visible. Lluny d'això, l'avantprojecte no diu res sobre el Batxillerat nocturn. Considerem que és del tot necessari que ho reculli, fent explícit que els ensenyaments en règim nocturn han de mantenir-se i consolidar-se com a proposta educativa de titularitat pública. Així mateix, el concepte de l'orientació, de gran importància per a poder intervenir en els processos educatius dels alumnes, sorprenentment no apareix en el contingut de l'avantprojecte.

L'educació en el lleure

6. L'educació en el lleure ha de quedar recollida de manera més concreta en l'articulat de la llei. L'educació, en tant que factor principal de la cohesió social, requereix de la previsió, per part de les administracions, dels ajuts a les famílies que més ho necessiten. Així, és important que la futura llei reguli les activitats socio-educatives, vetlli per la igualtat d'oportunitats en el seu accés, en garanteixi la qualitat i unes condicions de treball dignes per als professionals que les duen a terme.

La gestió democràtica dels centres

7. La gestió democràtica i responsable dels centres és un altre dels pilars bàsics del sistema educatiu que cal aplicar al conjunt de centres sostinguts amb fons públics. La llei haurà de definir, amb major

claredat que ho fa l'avantprojecte, els diferents òrgans de gestió i participació i delimitar la funció de cadascun. Pel que fa al consell escolar de centre, màxim òrgan de govern, participació i control de la gestió, cal concretar les funcions i composició de manera equivalent en tots els centres que conformen el servei públic educatiu. Així mateix, l'avantprojecte no recull amb prou intensitat l'estímul a la participació de l'alumnat en el procés educatiu.

La municipalització dels ensenyaments

8. Pel que fa als processos de municipalització, previstos a l'avantprojecte de la llei, considerem del tot irrenunciables els següents principis, que en cap cas queden garantits actualment en el text:

— L'existència d'un model únic pel que fa a la planificació dels diferents ensenyaments que poden ser objecte d'assumpció i gestió per part dels ajuntaments (0-3 anys, artístics i adults), sense que això pugui suposar una desresponsabilització del Departament d'Educació sobre qüestions que li són pròpies.

— No contemplem cap possibilitat de traspàs relacionat amb les polítiques de personal, ja que entenem que la gestió del seu personal és una competència exclusiva del Departament d'Educació, tal i com es recull de manera textual en el PNE.

L'homologació de les condicions de treball i de participació democràtica de tots els professionals de l'educació

9. L'avantprojecte recull a la seva Disposició transitòria primera el compromís per part del Departament de destinar els recursos econòmics necessaris per tal d'assolir la plena homologació retributiva i de condicions de treball del professorat dels centres integrats en el servei públic d'educació, però no fixa un termini per aquesta fita. Nosaltres pensem que aquest termini no hauria de ser superior als tres anys.

10. Per a nosaltres és imprescindible que la LEC reconegui i reguli l'existència d'àmbits d'exercici professional diferents a la docència que ja fa uns anys vénen fent intervencions a l'acció educativa des dels diferents camps: els aprenentatges d'hàbits d'autonomia i hàbits socials dels més petits, la psicologia, l'educació social, la fisioteràpia, el suport a l'aplicació de la inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials, etc.

Caldrà que la LEC situï aquests professionals dins del marc legislatiu corresponent, contractats laborals indefinits de la Generalitat de Catalunya, però amb el reconeixement social i administratiu que la importància de la seva tasca mereix, tenint-los presents en els òrgans organitzatius dels centres educatius com el claustre, el projecte educatiu, etc.

La desregularització de les condicions de treball del professorat. Negociació d'un estatut docent català

11. L'avantprojecte inclou un extens i detallat títol, el VIIè, relatiu al professorat i altre personal dels centres educatius. A l'article 80 d'aquest títol s'afirma que «l'Administració de la Generalitat ha de promoure l'elaboració d'un estatut docent que reguli els aspectes generals de la professió i les condicions específiques de l'accés a la professió docent així com els criteris bàsics del seu exercici i les competències professionals exigides per exercir la professió docent amb qualitat en els centres educatius de Catalunya.» Una i altra cosa són difícilment compatibles. Si la llei regula detalladament les condicions laborals del professorat, què ha de recollir llavors el projectat estatut docent? Nosaltres pensem que l'esmentat títol VIIè hauria de preveure, efectivament, l'elaboració d'un estatut docent i donar les seves bases. Està fora de lloc, però, tot el minucios detall dels articles que formen el nucli d'aquest títol VIIè.

La vinculació al lloc de treball

12. L'avantprojecte preveu en diferents articles (i en particular, a l'article 97.2.) un canvi substantiu de l'actual vinculació del professorat amb els seus llocs de treball. Mestres i professors funcionaris estan ara per ara adscrits a llocs de treball definits als centres educatius. L'avantprojecte modifica aquesta fórmula, tot adscriuint en primer lloc els treballadors a zones educatives i només d'una manera derivada o secundària a centres educatius. Nosaltres pensem que aquesta modificació de la vinculació dels treballadors als seus llocs de treball genera precarietat i indefensió i que, per tant, caldria mantenir la seva adscripció als centres educatius en els termes en què es dona en l'actualitat.

La provisió dels llocs de treball

13. L'avantprojecte preveu en diferents articles (89.2, 89.3. i 89.4. , 90.1. i 90. 2., 97.1. i 97.5., 99, 100. 1.) noves fórmules de provisió dels llocs de treball docents. L'article 89.2. en fixa tres modalitats, de les quals la segona i la tercera són innovacions introduïdes a l'avantprojecte: «Els sistemes de provisió previstos per als diferents tipus de llocs de treball [són]: ordinaris, específics i de lliure designació». Nosaltres pensem que la lliure designació contradiu els principis de publicitat, mèrit i capacitat que han de regular tots el mecanismes de provisió de llocs de treball del funcionariat. I, per tant, creiem que aquesta fórmula de provisió ha de desaparèixer de l'articulat. Quant a l'anomenada provisió específica, entenem que aquesta pot ser una condició perquè es puguin tirar endavant el seus projectes. Pensem, però, que la provisió específica hauria d'estar acotada als llocs de treball vinculats a l'atenció a la diversitat i que aquests llocs haurien de estar ben catalogats i detallats per a cada centre, com a complement de la plantilla de docents que li és assignada per tal de poder desenvolupar el currículum prescrit a la normativa vigent.

Contractació laboral de professorat

14. L'avantprojecte (per exemple, als articles 81.1. o 89.6.) obre les portes a una nova figura docent als centres públics: el professorat amb contractació laboral. Nosaltres pensem que aquesta contractació laboral de docents als centres públics no és cap guany per a la qualitat del servei públic educatiu, ans al contrari. Per tant, proposem la supressió dels esmentats articles.

Major dedicació: «hores extra»

15. L'article 110.3. de l'avantprojecte introdueix les «hores extra» a la funció pública docent. Es diu de forma perifràstica, però amb claredat: «Els funcionaris docents que, amb la seva conformitat, tinguin assignat un horari setmanal de permanència en el centre i lectiu superior al fixat amb caràcter general, rebran un complement retributiu». Nosaltres pensem que l'horari laboral de 37 hores i 30 minuts aplicable a tot el funcionariat és un horari ja prou dilatat i, per tant, no cal ampliar-lo. La mateixa idea de introduir hores extra a la funció pública docent és un reconeixement de la dotació insuficient de professorat que pateixen els centres.

Sistema de promoció professional per graus

16. Els article 106.1. i 106.4. donen concreció al nou esquema retributiu per graus previst amb caràcter general a la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic. Les retribucions per graus queden vinculades als esmentats articles a l'avaluació de la tasca docent. L'article 77.3. estableix, a més a més, que aquesta avaluació serà funció de les direccions. Nosaltres pensem que l'avaluació de la docència ha de ser una funció externa als centres. Ha de ser també multifactorial i, per això, proposem que l'avantprojecte estableixi quins són els indicadors que haurà d'acreditar el professorat per obtenir una avaluació positiva de la seva tasca. Així mateix, pensem que en cap cas aquests indicadors poden fer només referència als resultats acadèmics dels alumnes.